

TÉMA :

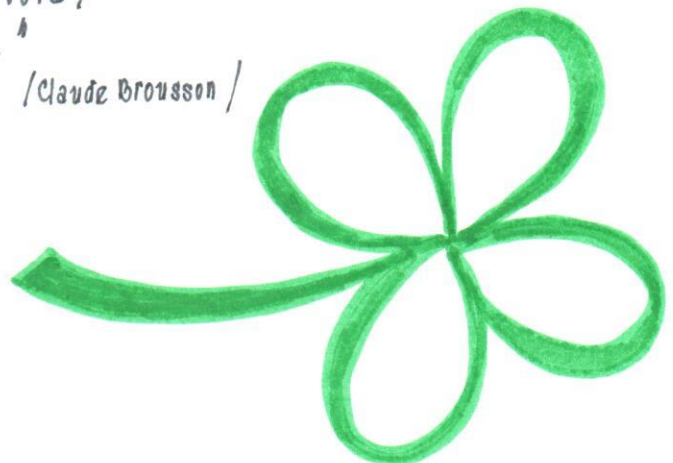
BROUČCI A VESELÉ VELIKONOCE

- seznámte děti s tradicemi a zvyky
- užijte si společnou přípravu na velikonoce
vyzdobte si pokojíček i jiné prostory ...
- zajděte si na procházku, natrhajte větvíčky ať se vám doma zazelenají, hledejte v trávě a zahradkách 1. květiny, poslouchajte zvuky ptáčků - nezapomente, že příroda je balzám pro duši
- zasaďte společně travičku - pozorujte, zalévejte
- upečte si za pomoci dětí něco dobrého 😊
- ozdobte vajíčka, kraslice - kreativita se meze nekladou
- nenechte si pokazit náladu omezeními a opatřeními

aneb

„Štěstí není událost života,
ale schopnost člověka.“

/Claude Brousson /

Pašijový týden

Je to *poslední týden* před Velikonocemi.

- **Modré pondělí, Žluté úterý**

V tyto dny se ve všech chalupách *gruntovalo* (uklízelo).

- **Škaredá středa**

Tento den *se nesměl nikdo na nikoho mračit*, aby se nemračil po celý rok.

- **Zelený čtvrtek**

Název dostal podle zelené barvy Olivové hory, kde začalo Kristovo utrpení.

V tento den bývá zvykem *připravovat jídlo ze zelené zeleniny nebo bylin* (špenát, šťovík, mladá kopřiva apod.), aby byl člověk po celý rok zdravý. Zvyk měl poměrně reálný základ. Na jaře je totiž nutné dostat do těla vitamíny a ty jsou obsaženy právě v zelených jídlech.

V křesťanských kostelech v tento den po ranním Gloria *zmlknou zvony* („zavážou se“ provazy) a říká se, že odletěly do Říma. Dokonce i dobytku se odebraly zvonce, aby nezvonil.

Až do Bílé soboty je zvonění nahrazováno hlukem klapáček, hrkaček, řehtaček, ščekotek, valch a bukálů, s nimiž chlapci chodí po vsi ráno, v poledne a večer a naposledy na Velký pátek ve 3 hodiny odpoledne. Poté vybírají za *hrkání* po domech vejce a peníze, o které se podělí.

Věřilo se, že tímto zvukem se vyžene z domů všechno zlé, včetně hmyzu a myší usazených přes zimu v domech.

Na Moravě u Bučovic *honil hrkače Jidáš*. Byla to maškara s obráceným kožichem chlupy nahoru a s beranicí na hlavě. V ruce měla plechovku na drátě a v ní rozvařená povidla. Koho maškara chytila, toho pomazala husí peroutkou povidly, kde se dalo.

Hospodyně vstávaly časně ráno, *zametly dům* před východem slunce a smetí odnesly za vesnici nebo na křižovatku cest, aby se v domě nedržely blechy.

I ostatní členové rodiny vstali v tento den brzy, společně *se pomodlili a omyli se* proti nemocem rosou.

Před uštknutím hadem, píchnutím vosou a sršněm ochraňoval zvyk *posnídat před východem slunce chléb s medem*. Ten se také *házeli do studně*, aby se v ní celý rok držela voda.

Odpoledne bylo *zakázáno pracovat* a po západu slunce hospodář svěcenou vodou vykropil dům a jeho okolí. Ke kropení použil věchýtek slámy, čímž chránil dům před čarodějnicemi.

Typickým obyčejem bylo „*honění Jidáše*“. Chlapec, který na sebe dobrovolně vzal úděl Jidáše, byl obyčejně zrzavý.

Symbolickým připomenutím Poslední večeře Páně byl zvyk, kdy *biskup a řeholní představení při mši umývali nohy* 12 starcům nebo řeholním bratřím, po obřadu je pohostili a obdarovali. Tak činil i Kristus svým učedníkům – apoštolům.

Kdo nechtěl mít nouzi, měl na Zelený čtvrtek *zacínkat kovovými penězi v kapse* a ty se ho pak držely po celý rok.

• Velký pátek

Je to den *ukřižování Krista*, den hlubokého smutku, kdy se nekonaly mše a při bohoslužbě v katolických kostelech se pouze zpívalo a četly texty.

Důležitým momentem je *odhalení a uctění kříže, strojení Božího hrobu*.

Součástí tohoto obřadu se časem staly také *Pašijové hry*, které znázorňovaly události posledních dní Kristova života a jeho zmrtvýchvstání. Jednodušším způsobem se v pozdější době tyto hry hrály při občůzkách na Bílou sobotu.

Podobně jako na Zelený čtvrtek, tak i v tento den se v některých krajích časně ráno lidé *omývali v potoce* a tím se chránili před nemocemi. Někde chodili ze stejných důvodů plavit dobytek.

Mladí chlapi mívali ve zvyku chodit se dokonce koupat a potápět, a přitom lovit z vody oblázky, které potom zahodili. Věřilo se, že tento zvyk *chránil před bolestmi zubů*.

Dívky zase *stíraly rosou z obilí*, aby byly chráněny před žhnoucími slunečními paprsky.

Předení pašijových nití byl také poměrně rozšířený zvyk. Ochranou proti uhranutí a zlými duchy bylo to, že člověk na sobě nosil nějaký oděv zašitý právě těmito nitěmi předenými na Velký pátek. Košile, která byla ušita z plátna utkaného v tento den, chránila majitele před bleskem.

Nesmělo se *nic půjčovat z jiných domácností*, protože tyto předměty mohly být očarovány.

Nesmělo se prát prádlo, protože by se máčelo ne do vody, ale do Kristovy krve.

Také se věřilo, že jediný den v roce, kdy *se země otvírá a vydává své poklady*, je právě Velký pátek, ale pouze na krátký čas. Takové místo se prý poznalo podle modravého světlýka nebo kvetoucího kapradí. Člověk s sebou ovšem musel mít magickou pomůcku – posvěcené vajíčko, kterým třikrát poklepal na zem či skálu, a ta se měla otevřít. Vajíčko také zaručovalo, že se hledač pokladu vrátí zdravý zpět. Nejvhodnější čas pro hledání pokladů byla prý doba, kdy kněz začal odříkat Pašije. Jestliže se člověku nepodařilo vyjít z podzemí do soumraku, musel tam bloudit po celý rok.

Původ tohoto zvyku není zcela jasný. V Bibli se však říká, že když Kristus umíral, pukaly skály. Je možné, že právě toto si lidé spojili, ale jako poklady země nejspíš měli na mysli zrno a možnost obživy.

Na Velký pátek bylo také *zakázáno hýbat se zemí* (orat, kopat, sázet apod.). Projevovala se tím úcta k zemi – matce, která je v této době „samodruhá“. Odtud pochází zvyk padat a klekat na zem, klanět se jí a líbat ji.

• **Bílá sobota**

V mnohých krajích bývalo zvykem v tento den *světit oheň před kostelem*. Od tohoto ohně se zapálila velká Velikonoční svíce (Paškál) a pomocí ní se oheň přenesl do kostela.

Bývalo zvykem, že se *doma uhasila všechna ohniště*. Před kostelem hospodyně vložila polínko do ohniště, z něhož po posvěcení ohně knězem odnesla domů žhnoucí oharek a doma od něho zažehla nový oheň.

Ohořelá polínka se v podobě kříže dávala kolem pole, aby dobře rodilo. Nebo se tato ohořelá dřívka dávala v domácnostech za trám, aby stavení chránila před požárem.

K obřadům na Bílou sobotu patří *Vzkříšení* (z Božího hrobu se vyzvedla monstrance s Nejsvětější svátostí a Kristova socha nebo obraz). *Sváteční průvod* s černými korouhvemi je nesl vesnicí.

Na Bílou sobotu *se zvony vrací z Říma* a opět se rozezní.

• **Velikonoční neděle (Boží hod velikonoční)**

Je to den *zmrtvýchvstání Krista*. Vrcholí velikonoční svátky, končí půst.

V kostele se provádělo *svěcení pokrmů* (beránek, mazanec, vejce, chleba, víno). Posvěcené jídlo se jedlo vestoje buď v kostele, venku pod širým nebem, nebo v polích. Kousek z posvěceného jídla dostala i každá návštěva, zvěř, voda, sad, aby byla hojnost ovoce, dobrá voda, plodnost zvěře apod.

Bývalo zvykem, že hospodář *rozdělil při nedělním obědě vajíčko* na tolik dílů, kolik bylo členů rodiny. Kdo by v tomto roce zabloudil, měl si vzpomenout na to, s kým jedl vejce, a našel by cestu domů.

Plachta, ve které se jídlo ke svěcení nosilo, se později používala při setí obilí.

Nepsaným zákazem v tento den byly některé práce, např. *nesmělo se zametat, stlát lůžkoviny, vynášet hnůj z chléva, mýt nádoby, šít nebo čistit boty*.

Na Novojičínsku o Velikonoční neděli rodiče chystají dětem drobné *dárky do zahrady, za okno nebo na pole*. Děti je hledají. Říká se, že jim dárky přinesl „škobránek“ (skřivánek).

• **Velikonoční pondělí**

K tomuto dni se žádné důležité liturgické úkony nevážou, o to významnější je z hlediska zvyků.

České Velikonoce charakterizuje živá tradice – „*velikonoční pomlázka*“. Je to obyčej, kdy chlapi obcházejí domy s pomlázkou spletenou z vrbového proutí a zdobenou stuhami. Pomlázka je *symbol předávání síly, zdraví a svěžesti (omlazení)*. Šlehány jsou dívky a ženy, aby byly zdravé, veselé a pilné. Odměnou za pomlázku jsou malovaná vajíčka.

5 ● *Velikonoční symboly* *a jejich význam*

Lidová symbolika má své výrazové prostředky.

Mezi symboly ŽIVOTA, SVĚTLA, ZDRAVÍ A ŠTĚSTÍ patřily:

zelený strom, zelená ratolest, červené jablko, plné vejce, kynuté pečivo, červená barva, pestré tkaniny.

ZAJÍČKOVA KOLEDA

Josef Kožíšek

Hody, hody, doprovody,
já jsem malý zajíček,
utíkal jsem podle vody,
nesl kopu vajíček.

Potkala mě koroptvička,
chtěla jedno červené,
že mi dá lán jetelíčka,
a já řekl: „Ne, ne, ne!“

Ráno

Na dvorečku za potokem
mám já strýce králíčka,
tomu nosím každým rokem
malovaná vajíčka.

Hody, hody, doprovody,
já jsem malý zajíček,
dojdu-li tam bez nehody,
dám mu kopu vajíček.

ŠEL ZAJÍČEK BRÁZDOU

lidová

Šel zajíček brázdou,
měl kapsičku prázdnou.
Potkala ho Káče,
dala mu koláče.
A dala mu čtyři groše,
aby koupil dětem kaše.
On si koupil tabáku.
Sakvalenský lájďáku!

b) Hádanky

Nebýt mého kokrhání
nebylo by rána ani.
Vstávejte už, lenoši,
dlouho spát se nesluší.

(kohout)

Na lenochy stačím sám,
rád je k práci budívám.
Kykyryký kykyryký,
probuďte ty nezbedníky.

(kohout)

Kvokám, kvokám na dvoře,
vajíčka jsou v komoře.

(slepice)

Malý zobáček, žlutá peříčka,
právě se vylíhlo z bílého vajíčka.

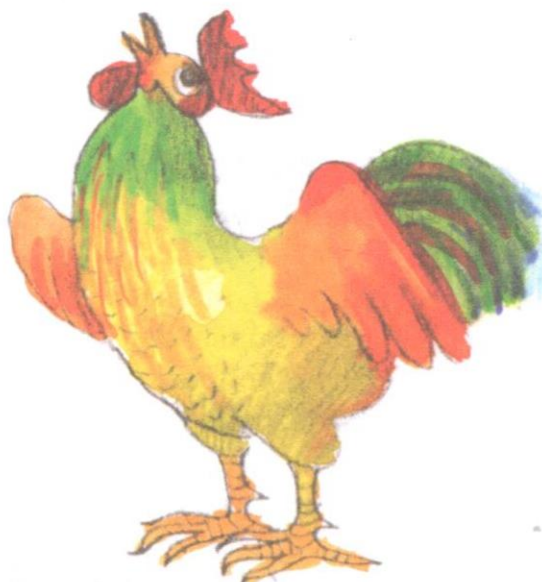
(kuře)

Je soudeček bez obrouček,
je v něm dvojí víno,
a přece se nesmíchá.

(vejce)

Kulatý dům bez dveří,
bílý jako pápěří.
Klepneš na něj maličko,
hned vyběhne sluníčko.

(vajíčko)

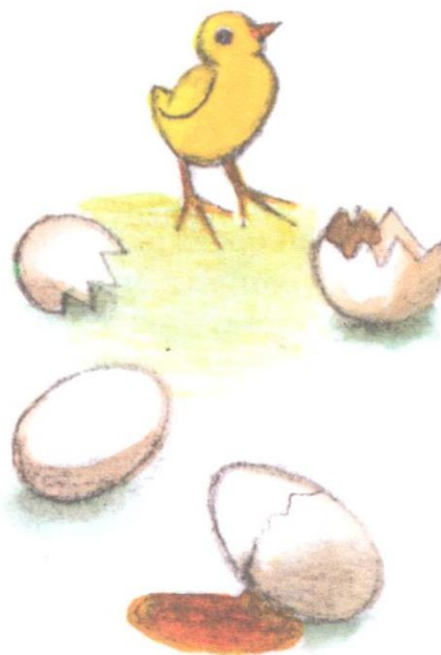

Chodí pod korunou – král není,
nosí ostruhy – rytíř není,
má šavli – husar není,
k ránu budívá – ponocný není.
Kdo je to?

(kohout)

Chodí panna po městě,
má sukýnek na dvě stě.
Když vítr foukne,
všechny je rozfoukne.

(slepice)

KOHOUTEK A SLEPIČKA

Kohoutek povídal slepičce: "Až bude hezky svítit sluníčko, půjdeme do lesa na jahody." Slepička se tuze těšila. Jednou ráno si kohoutek přivstal. A když viděl, že sluníčko krásně svítí, zakokrhál, vzbudil slepičku a šli do lesa na jahůdky.

Chodili, hledali, jahody však nemohli nalézt. Kohoutek řekl: "Víš co, slepičko, půjdeme každý jinou cestičkou. Ty jdi cestičkou napravo, já půjdu nalevo, snad spíš něco najdeme. A kdo z nás najde jahůdku dříve, zavolá druhého a dá mu polovičku. Najdu-li já, zakokrhám, najdeš-li ty, zakvokáš!"

"Dobře, kohoutku, uděláme to tak," řekla slepička a rozešli se. Kohoutek šel nalevo, slepička napravo. Hledali, hledali. Kohoutek byl šťastnější, protože našel velkou červenou jahodu dříve. Poskočil si radostí a utrl ji. Slepičku ale nezavolal. Pomyslel si:

"Slepička mne nevidí, sním jahůdku sám. Najdu-li druhou, teprve ji zavolám." Lakomý kohoutek hltavě polkl jahůdku, ale že byla velká, uvázla mu v krčku a počal se dusit. Teď bylo s ním zle! Padl na záda, zvedal nožičky, třepal křídly, otvíral zobáček, ale na slepičku nemohl zavolat, aby mu šla pomoci.

Slepička zatím také našla jahůdku, utrla ji, obrátila se k cestičce, kudy kohoutek odešel a zakvokala:

"Kokokodák, našla jsem jahůdku, chci ti půl dát!"

Kohoutek nešel, ani se neozýval. Když se ani potřetí slepičce neozval, vzala jahůdku do zobáčku a běžela ho hledat. Hledala, hledala, až ho našla. Ležel v trávě, nožičky vzhůru a otvíral zobáček. Slepíčka se ulekla, podívala se mu do zobáčku a viděla, že se dusí jahodou. Položila jahůdku a honem běžela pro vodu k studánce a prosila: "Studánko, studánko, dej vody mému kohoutkovi, leží v oboře, nožičky má nahoře."

Studánka řekla: "Nedám ti vody, dokud mi nepřineseš od lípy lísteček." Běžela slepička, běžela k lípě: "Lipko, lipko, dej studánce lísteček, studánka dá vody mému kohoutkovi, leží tam v oboře, nožičky má nahoře."

Lípa řekla: "Nedám ti lísteček, dokud mi nepřineseš od švadlenky šáteček." Běžela slepička, běžela k švadlence. "Švadlenko, švadlenko, dej lípě šáteček, lípa dá studánce lísteček, studánka dá vody mému kohoutkovi, leží tam v oboře, nožičky má nahoře."

Švadlenka řekla: "Nedám ti šáteček, dokud mi nepřineseš střevíčky od ševce." Běžela slepička, běžela k ševci. "Ševče, ševče, dej švadlence střevíčky, švadlenka dá lípě šáteček, lípa dá studánce lísteček, studánka dá vody mému kohoutkovi, leží tam v oboře, nožičky má nahoře."

Švec řekl: "Nedám ti střevíčky, dokud mi nepřineseš od prasátka štětiny." Běžela slepička, běžela na louku k prasátku. "Prasátko, dej ševci štětiny, švec dá švadlence střevíčky, švadlenka dá lípě šáteček, lípa dá studánce lísteček, studánka dá vody mému kohoutkovi, leží tam v oboře, má nožičky nahoře."

Prasátko řeklo: "Nedám ti štětiny, dokud mi nepřineseš travičku s rosou!" Ach, kde měla ubohá slepička nalézt travičku s rosou? Slunce pražilo - všecka tráva byla uvadlá nebo vysušená. Slepička se žalostivě rozhlížela kolem a pak zvedla hlavu k nebičku a prosila:

"Nebe, nebičko, slituj se a sešli na zem rosičku, ať zavlaží travičku!"

A hle! - nebe se slitovalo nad hodnou slepičkou. Poslalo vítr, vítr přihnul mraky, z mraků se spustil na zem déšť a pokropil travičku.

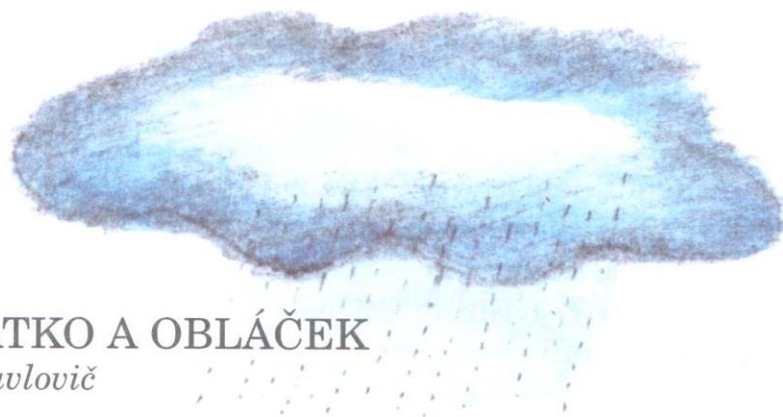
Slepička se zaradovala; utrhl mokrou travičku a dala ji vepříkovi.

Vepřík dal ševci štětiny, švec švadlence střevíčky, šva-

dlenka lípě šáteček, lípa studánce lísteček a studánka dala vodu pro kohoutka.

Běžela slepička, běžela s vodou, nalila ji kohoutkovi do krku - kohoutek vodu spolkl a voda spláchla jahůdku do žaludku. Kohoutek vyskočil, přimhouřil oči a zavolal: "Kykyryký!" Když otevřel oči a viděl, jak se upřímná slepička na něho radostně dívá a podává mu polovici své jahůdky, zastyděl se, že byl tak lakomý a řekl slepičce: "Děkuji ti, má hodná slepičko, žes mne zachránila. Nebyl jsem k tobě upřímný, odpusť mi!" Slepička mu odpustila a kohoutek se s ní od té doby dělil o každou pochoutku, kterou našel.

KUŘÁTKO A OBLÁČEK

Jozef Pavlovič

Byl žhavý letní den. Slunce pražilo, v hrdlech vysychalo. Přicupitalo kuřátko k misce a úpěnlivě prosilo: „Misko, mističko, dej mi aspoň kapičku vody. Mám strašlivou žízeň.“

„Ráda bych dala, ale sama žízním, neboť se mi všechna voda do poslední kapky vypařila. Popros studnu.“

Zdvihlo kuřátko hlavičku k studni a prosí za sebe i za misku: „Studno, studničko, dej nám vody, jsme tak žíznivé!“

„Ráda bych vám dala, ale sama žízním, neboť jsem vyschlá. Poproste zem.“

Sklonilo kuřátko hlavičku k zemi a prosí za sebe, za misku i za studnu: „Země, zemičko, dej nám vody, jsme tak žíznivé!“

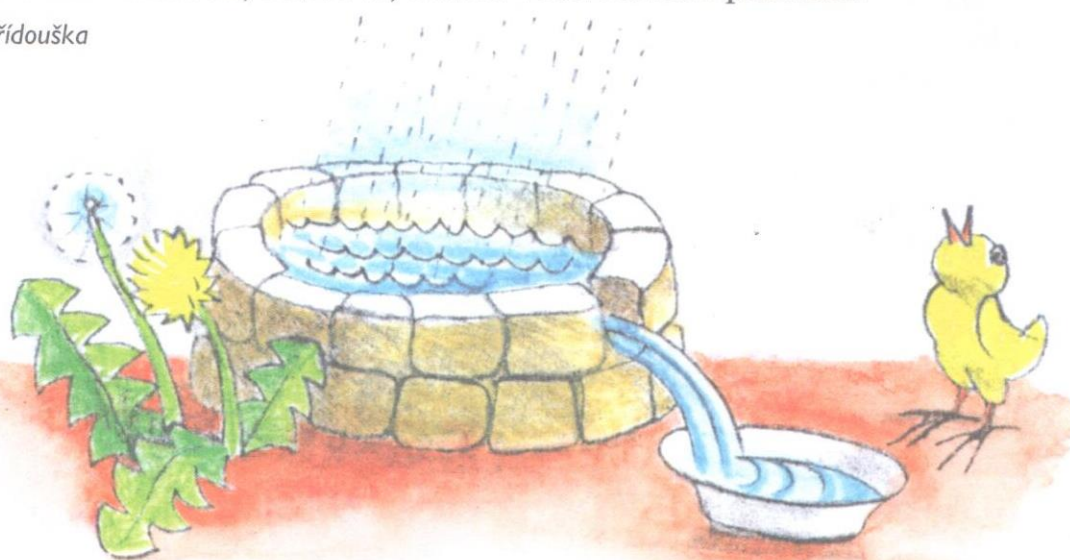
„Ráda bych vám dala, ale sama žízním. Podívejte se, jak jsem rozpukaná. Poproste oblak.“

Zdvihlo kuřátko hlavičku k nebi a prosí za sebe, za misku, za studnu i za celou zem: „Oblaku, obláčku, dej nám vody, jsme tak žíznivé!“

„Dám, to víte, že dám, pročpak bych nedal, vždyť jsem od toho,“ řekl oblak a začal lít a lít. Napojil žíznící zem, zem naplnila až po samý okraj studnu, studna napumpovala misku.

Kuřátko si nabralo kapku vody do zobáčku, hluboce zaklonilo hlavičku a zobáček zvedlo k nebi. Tak to udělalo čtyřikrát za sebou. Poděkovalo obláčku za sebe, za misku, za studnu i za celou zem. A od té doby kdykoliv kuřátko pije vodu, zvedá k nebi zobáček, neboť ví, odkud voda na zem přichází.

časopis Mateřídouška

O ZELENÉM VAJÍČKU

Eduard Petiška

„Kohoutku, chtěla bych vysedět zelené vajíčko,“ řekla slepička kohoutkovi.
„Kdopak to kdy slyšel, že by slepička snášela zelená vajíčka,“ polekal se kohoutek.

„Jdi a přines mi je. Dřív mi nechod' na oči,“ řekla umíněná slepička.

Šel kohoutek hledat zelené vajíčko.

Přišel k paní krůtě.

„Paní krůto, nemáte zelené vajíčko?“

„Ale kohoutku, kde bych vzala zelená vajíčka? Jdi k tetě huse, třeba nějaké má.“

Šel kohoutek k tetě huse.

„Teto huso, nemáte zelené vajíčko?“

„I ty jeden kohoutku, snad se mi neposmíváš! Copak snáším zelená vajíčka?“

„Neposmívám se, ale slepička mě posílá, abych jí přinesl zelené vajíčko.“

„Jdi a zeptej se špačků, třeba tam najdeš zelené vajíčko.“

Šel kohoutek ke špačkům.

„Prosím vás, špačkové, slepička mě poslala pro zelené vajíčko, nemáte nějaké?“

„Kdepak bychom je vzali,“ říkali špačkové, „ale zeptej se drozda, snad ví o zeleném vajíčku.“

Šel kohoutek k drozdovi.

„Prosím pěkně, drozde, slepička mě posílá pro zelené vajíčko, nemáš nějaké? Už jsem byl u paní krůty, u tety husy i u špačků, a nikde nemají zelené vajíčko. Nemáš-li je, aspoň mi porad.“

Drozd odpověděl:

„Zelené vajíčko nemám, ale snad je bude mít skřivánek. Toho se zeptej.“

Šel kohoutek ke skřivánkovi.

„Skřivánku, prosím pěkně, nemáš zelené vajíčko? Slepička mě posílá, abych jí nějaké přinesl. Už jsem byl u paní krůty, u tety husy, u špačků i u drozda, a nikde jsem zelené vajíčko nedostal.“

Skřivánek se zamyslel a povídá:

„Taková vejce by mohla mít jen babička sova. Nenajdeš-li zelené vajíčko u ní, nikde je nenajdeš.“

Šel kohoutek k babičce sově:

„Babičko sovo, prosím pěkně, nemáš zelené vajíčko? Slepička mě posílá, abych jí nějaké přinesl. Už jsem byl u paní krůty, u tety husy, u špačků, u drozda, u skřivánka, a nikde jsem zelené vajíčko nedostal.“

Babička sova ospale zamrká a povídá:

„Taková vejce neznám. Vrať se domů a řekni slepičce, ať jen snáší bílá vajíčka.“

Kohoutek jde smutně domů.

Před vraty se zastaví. Alenka maluje velikonoční kraslice a dává barevná vajíčka na okno. Jedno vajíčko je krásně zelené.

Frrr – vyletí kohoutek na okno a už pospíchá se zeleným vajíčkem k slepičce.

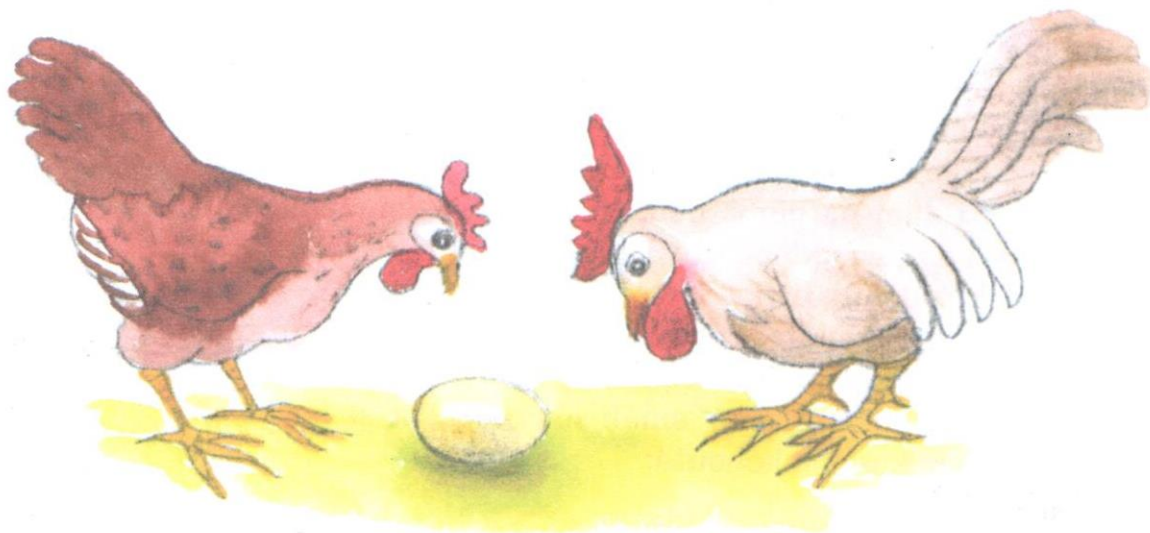
„To je krása, kohoutku,“ raduje se slepička ze zeleného vajíčka a posadí se na ně.

Vajíčko pod ní křupne a zbudou jen zelené střepy. Je vyfouknuté. Nic v něm není.

„Bílá vajíčka jsou přece jen lepší,“ povídá slepička, „aspoň víme, že se z nich vylíhne kuřátko.“

A kohoutek je rád, že nemusí shánět nové zelené vajíčko.

Martínkova čítanka a dvě klubička pohádek

Zdobení vajíček

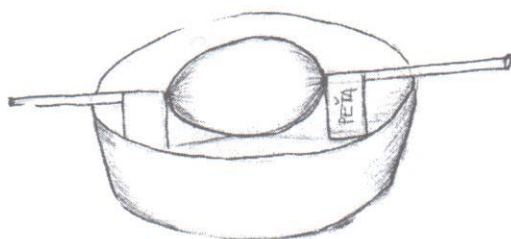
Způsoby, jak upevnit vyfouklé vajíčko, aby se dobře natíralo barvou nebo zdobilo, jsou různé. Nejlépe je vejce navléknout na špejli, aby se dalo otáčet.

Někdo kolem špejle na obou koncích vajíčka přimáčkne kousek plastelíny či těsta, aby vejce neprokluzovalo. Když vejce namaluje, špejli svisle zabodne do většího kusu plastelíny přimáčknuté k podložce, aby se vejce nevyvrátilo.

Dá se také položit ve vodorovné poloze např. přes větší zavařovací láhev tak, aby vejce viselo ve volném prostoru hrdla a nedotýkalo se sklenice.

Mně se osvědčil tento způsob. Vejce navléknu na špejli, z obou stran těsně u vajíčka přilepím pruhy papírové lepicí pásky, čímž je zabezpečím proti prokluzování a současně na pásku mohu napsat jméno dítěte, které vajíčko maluje. Při malování je vajíčko otáčeno ve vodorovné poloze nad starou kompotovou miskou (nebo kalíškem, vaničkou od Ramy, Perly apod.), přičemž oba

konce špejle leží na okrajích misky a vejce je ve volném prostoru mezi nimi. Tak je také nechám oschnout. Jindy, pokud sušíme větší množství vajíček najednou, použiji větší papírovou krabici podélného tvaru, která je o něco užší než rozměr špejle. Přes tuto krabici pak vajíčka na špejlích položím.

1. Jednoduché potírání vajíčka barvou. Vhodné jsou barvy temperové, avšak dostatečně husté, aby barva nestékala. Vždy se mají vajíčka před malováním omýt vodou se saponátem, aby barva dobře přilnula.
2. Obarvené vajíčko lze dozdobit pomocí špejle, kterou namáčíme v husté barvě a tvoříme z různých barev kropenaté vajíčko. Po zaschnutí celé vejce potřeme klovatinou s troškou vody, aby se lesklo. Pozor! Netlačit na vejce, jinak se barva začne stírat.
3. Nejprve vejce, umyté v saponátu, potřeme lepidlem a obalíme ho v dětské krupici. Až uschne, zlehounka ho potíráme různými barvami (nejlépe anilinové). Barvy se zvláštním způsobem rozpíjejí a současně zapouštějí.
4. Různých sypkých hmot (krupice, jemné piliny, mák, ovesné vločky, zrníčka hořčice apod.) lze využít pro zdobení vajíčka s plastickým efektem. Lepidlem namalujeme ornament, který posypeme hmotou. S jednotlivými druhy pracujeme postupně, po zaschnutí jednoho použijeme další.
5. Vajíčko omalované základní barvou potřeme lehce lepidlem a pak ho celé různými směry omotáme nití. Můžeme také použít nebarvené vejce a omotat ho různobarevnými přízemi. Velmi jemně působí, použijeme-li vyšivací bavlnky nebo tenká šicí hedvábička.
6. Barvit lze vajíčko také navlhčenými proužky krepového papíru, kterými vajíčko obalíme. Vzniklý vzor vypadá jako batik, je však velmi jemný. Doporučuji použít vajíčka přirozeně bílá.
7. Staré náplně z fixů vyjmeme, zalijeme horkou vodou a necháme vyluhovat. Roztok předceděný přes papír můžeme použít k barvení vajíček.
8. Z barevných papírů nastříháme ozdobnými nůžkami proužky, které přilepujeme na vajíčko.
9. Nevěřili byste, jak krásně a jemně lze nazdobit vajíčko z proužků, kosočtverečků nastříhaných z dírkovaného nátělníku. Lepidlo nanášíme v tenkých linkách na obarvené vajíčko.

10. Ornamenty v podobě teček, čárek, lístků apod. lze vytvářet na obarvené vajíčko také pomocí kancelářského korektoru.
11. Z kousků barevného lepicího papíru můžeme vytvořit mozaikové vajíčko. Natrhané kousky navlhčíme a přikládáme na vajíčko potřené lepidlem. Můžeme použít také barevný papír z časopisů. Po zaschnutí vajíčko přetřeme lakem na nehty, klovatinou nebo bezbarvým lakem, aby se lesklo.

Výrobky z vajíček

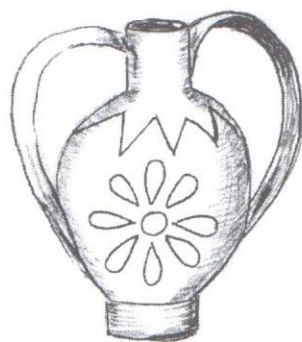
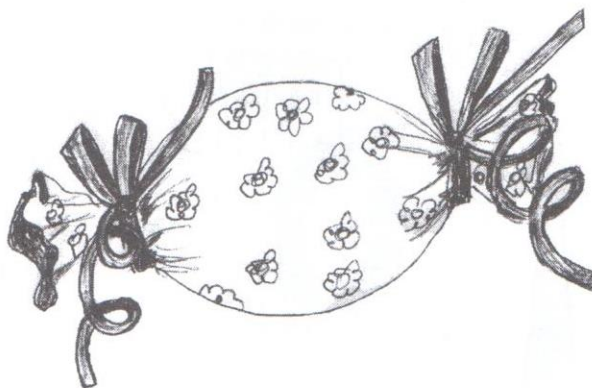

• Vajíčko v květináči

Obyčejné bílé vajíčko lze jednoduše ozdobit proužkem ozdobné krajky, kterou slepíme oběma konci k sobě. Vajíčko vložíme do malého keramického květináče nebo do misky na vařená vajíčka.

• Vajíčko - bonbon

Vajíčko zabalíme do pěkného vzorovaného papíru jako bonbon a na obou koncích zavážeme stuhou. Čím je papír jemnější, tím se lépe vajíčko balí a vypadá také lépe. Také je možné tímto způsobem vajíčko zabalit do obdélníku krajky nebo staré záclony.

• Amfora

Z barevných lepicích papírů vystříháme různé ornamenty a nalepíme je na barevné vajíčko. Z barevných proužků vytvoříme hrdlo a dno a přilepíme je k vajíčku. Nakonec z proužků vyrobíme ucha.

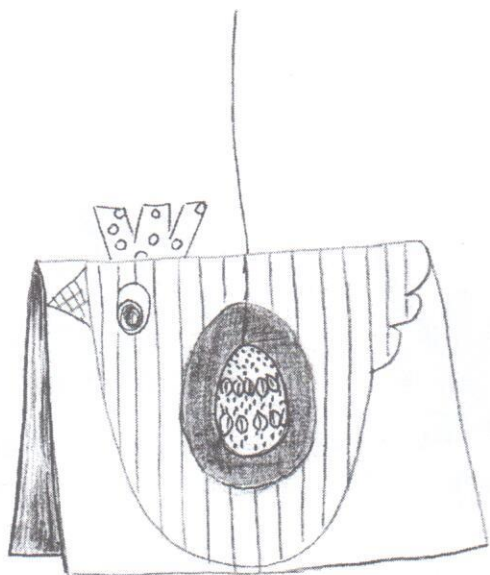
• Květina

Obarvené vajíčko z jedné strany napíchneme na zeleně obarvenou nebo zeleným krepovým papírem obalenou špejli. Druhou stranu pojistíme barevným kolečkem (barevně odlišné od barvy vajíčka) proti propadnutí vajíčka špejlí. Z barevného papíru jiné barvy, než je vajíčko, vystříháme pruh, na jehož delší straně nastříháme asi 1/2 cm široké proužky, které však nedostříháme do konce. Potom tento pruh slepíme do kroužku, takže nastřížené pruhy jsou volné a tvoří okvětní lístky. Kroužek nasadíme na vajíčko a jednotlivé okvětní lístky natočíme např. přes tužku směrem ven. Ze zeleného krepového papíru vystříháme tvar listu a jedním koncem ho přilepíme ke špejli – stopce.

• Figurky

Z barevného papíru nebo textilu vystříháme detaily jako oči, nos, ústa, uši atd. Vlasy uděláme z papírových proužků, které přes tužku dle potřeby natočíme. Z tvrdého výkresu, na který jsme nalepili barevný papír nebo textil, vystříháme pruh nebo pruh mírně rozšířený na jednom konci (jako do kornoutu). Oba konce k sobě přilepíme nebo sešijeme. Obvod by měl být tak velký, aby jím vajíčko – hlava nepropadlo.

• Slípka

Výkres přeložíme na polovinu. Z textilu nebo barevných papírů vystříháme tvar těla, zobák, oko a hřebínek, které nalepíme na výkres tak, aby záda slípky byla u přeložené hrany. Potom uprostřed těla vystříháme kruh. Kraslici polepenou různými semínky (mák, ovesné vločky, hořčice, ...) navlékneme na nit a zajistíme proti skluzu např. změkklým zrnkem hrachu, fazole apod. (a to pod vajíčkem a kousek nad vajíčkem uvážeme další, aby neklouzal výkres). Pak volný konec nitě navlečeme do jehly a protáhneme je uprostřed přehnuté strany výkresu. Vajíčko tak visí uprostřed této stříšky v prostřiženém kruhu. Výrobek může být oboustranný, takže v těle slípky je průzor. Hotovou slípku můžeme zavěsit do okna nebo kamkoliv do prostoru.

• Šašek

Vyfouknuté vajíčko napíchneme na špejli, horní díрку zajistíme kouskem plastelíny nebo zalepíme páskou. Vystříháme kruh z barevného papíru a vytvarujeme z něho kornout – čepici, kterou přilepíme na vajíčko. Z měkkého barevného obdélníku poskládáme varhánky, uprostřed uděláme dířku a navlečeme na špejli pod vajíčko (mašle). Detaily na obličeji buď nakreslíme, nebo vystříháme a nalepíme z barevného papíru. Hotový výrobek můžeme zapíchnout do květináče s pokojovou květinou nebo naklíčeným obilím či řeřichou.

Podobným způsobem můžeme zhotovit závěsnou dekoraci.

Vajíčkem a varhánky však provlečeme stuhu, kterou zavážeme na jednom konci na mašli. Vajíčko můžeme ozdobit puntíky, čtverečky, proužky vystřiženými z barevných papírů.

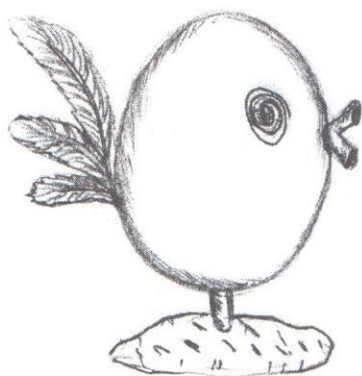
• Květina

Vajíčko obarvíme na žluto. Z barevných papírů anebo textilu nalepeného na tvrdý papír vystříháme dva kruhy, uvnitř vystříháme menší kruh, takový, aby se do něj vešlo vajíčko a nepropadlo. Okraje těchto dvou kruhů obstříháme ozdobnými nůžkami anebo prostříháme ozdobnými „zoubky“. Takto vyrobíme okvěť, které nasadíme na vajíčko a lehce přilepíme. Podstavec vytvoříme tak, že opět z barevných papírů (textilu) vystříháme kruh a obdélník, který může být na jedné straně delší, stočíme ho do válce, slepíme k sobě oba konce. Válec pak přilepíme ke kruhové podložce. Nakreslíme a vystříháme, nebo přímo vystříháme z barevných výkresů motýlka, přilepíme ho na vajíčko a vajíčko vložíme do válce.

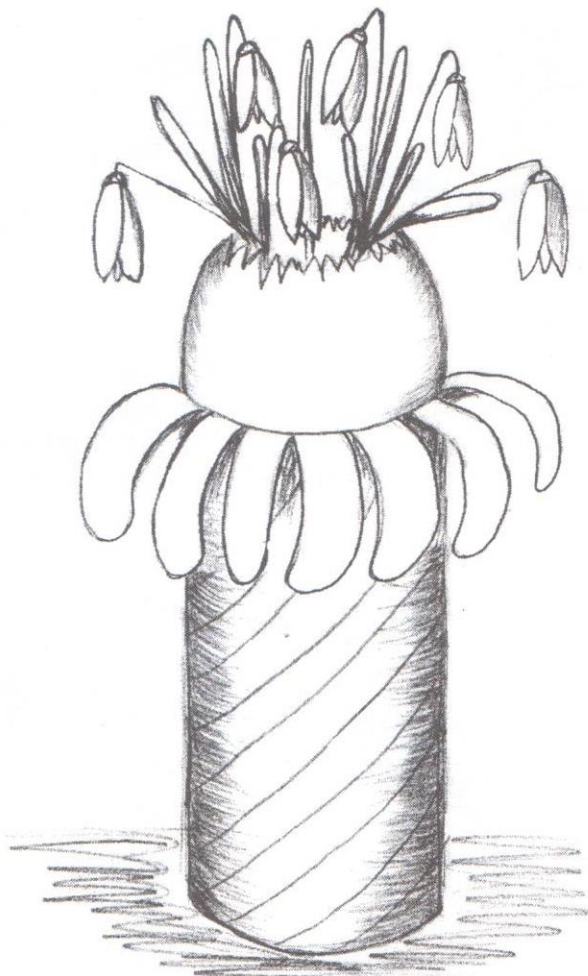
• Ptáček

Do vyfouknutého vajíčka dáme z jedné strany kousek špejle a zapícheme ho do poloviny bramboru. Oči vytvoříme ze spirálovitě stočeného a nalepeného tenkého provázku. Pro zobáček opatrně špičkou nože vyklepeme otvor, do něhož vložíme ulomený kousek větvičky. Ocásek je z nalepených párek.

• Vázička na sněženky

Na výrobu podstavce použijeme barevný papír, barevný vlnitý papír nebo textil nalepený na tvrdém výkrese. Z obdélníku vytvoříme válec, který oběma konci k sobě přilepíme nebo sešijeme. Z jednobarevného papíru ustrihneme pruh, který bude dlouhý, jako je obvod válce. Tento pruh nastříháme asi do 2/3 v pravidelných asi 1 cm širokých prouzcích. Nedostřiženou částí vlepíme pruh dovnitř válce, malé proužky lehce natočíme přes tužku směrem ven. Potom vložíme dovnitř polovinu skořápky od vajíčka, nalijeme dovnitř vodu a vložíme malou kytičku sněženek. Skořápka vypadá nejlépe, je-li přírodně bílá. Místo sněženek můžeme použít suché drobné květinčky.

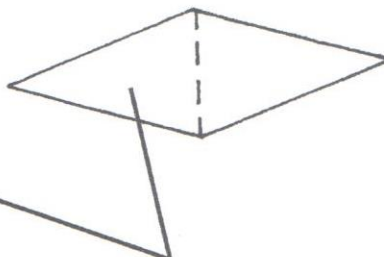
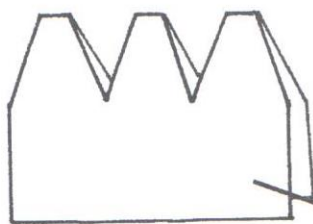

- stopička - detaily - vajíčka - vystřihnuty →
 nalepeny → zobák, očko, nožky - dokresleny

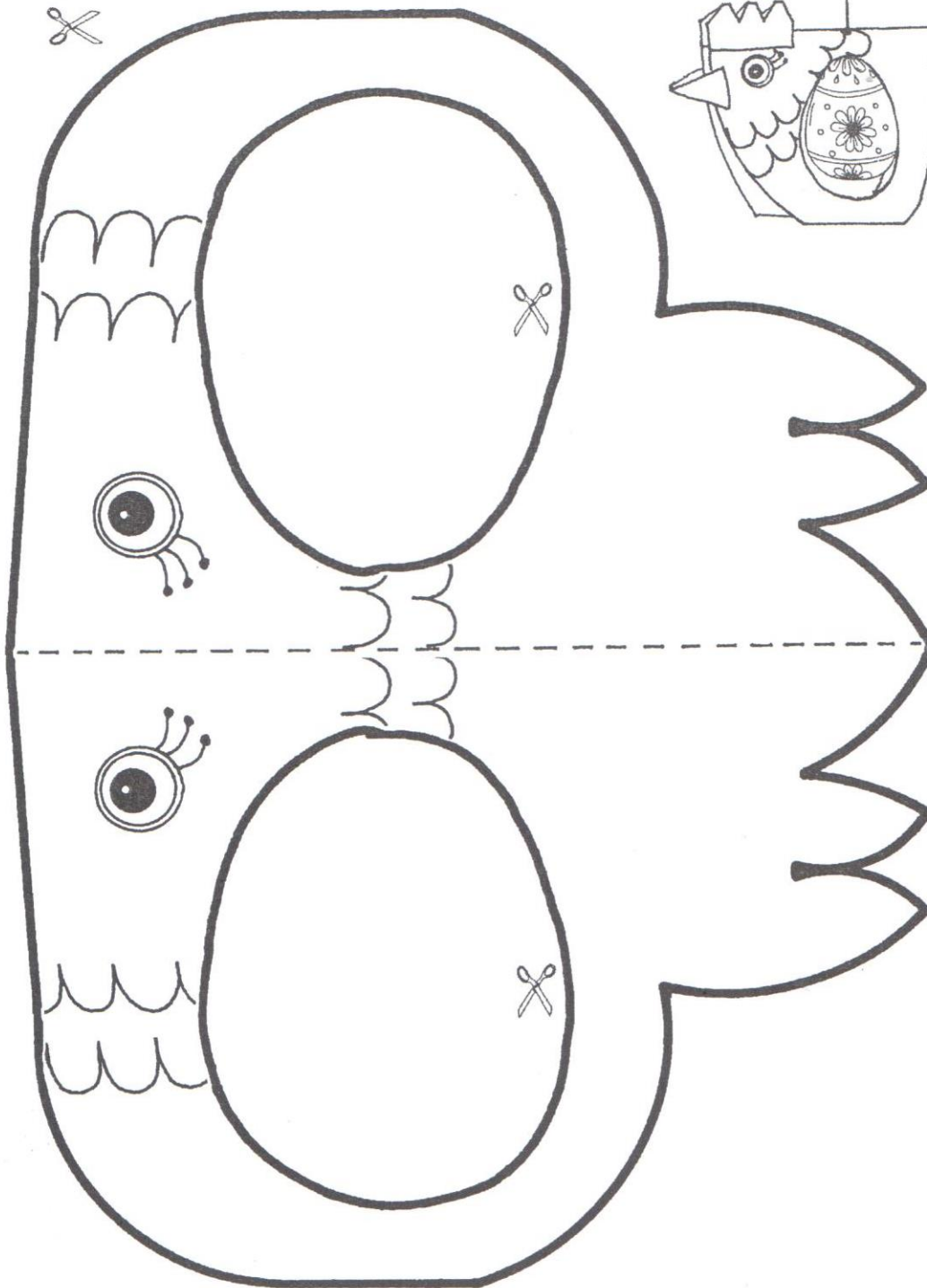
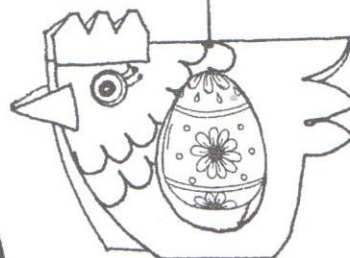

- Vytvořím si sledičku, dám si ji na ledničku... -

VELIKONOČNÍ SLEPIČKA NA ZAVĚŠENÍ

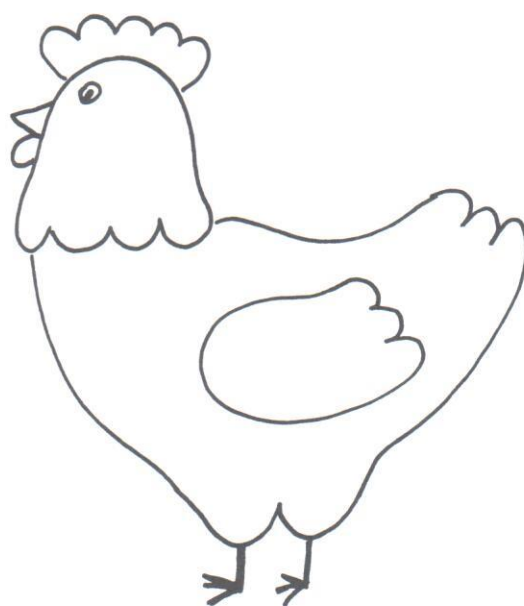
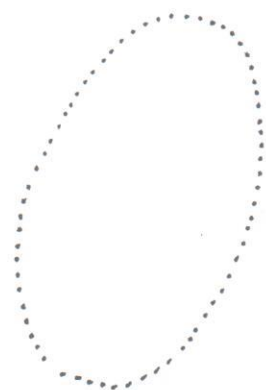

TYTO DÍLY VYSTŘÍHNĚTE Z ČERVENÉHO PAPIRU

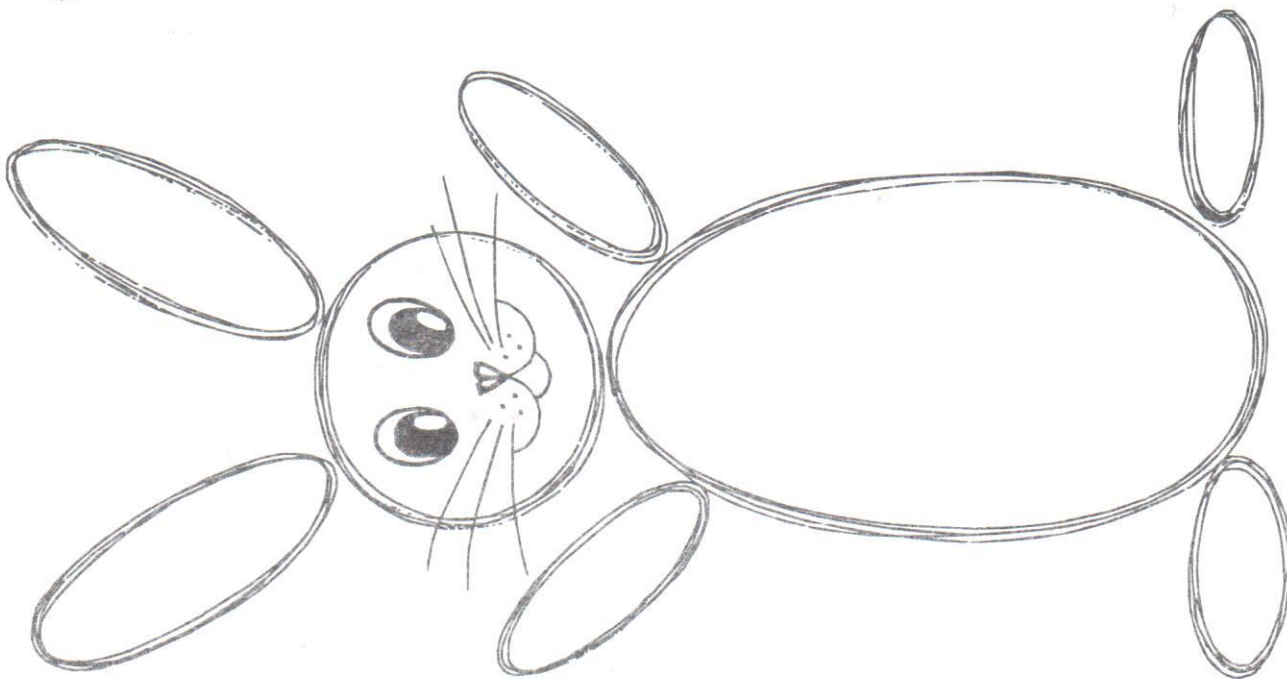
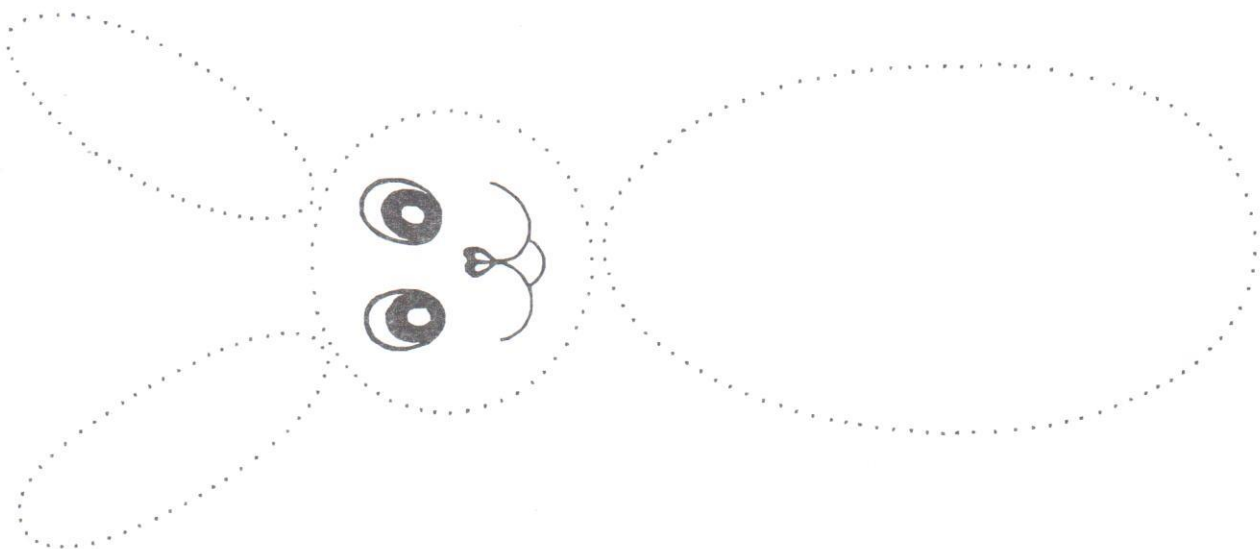
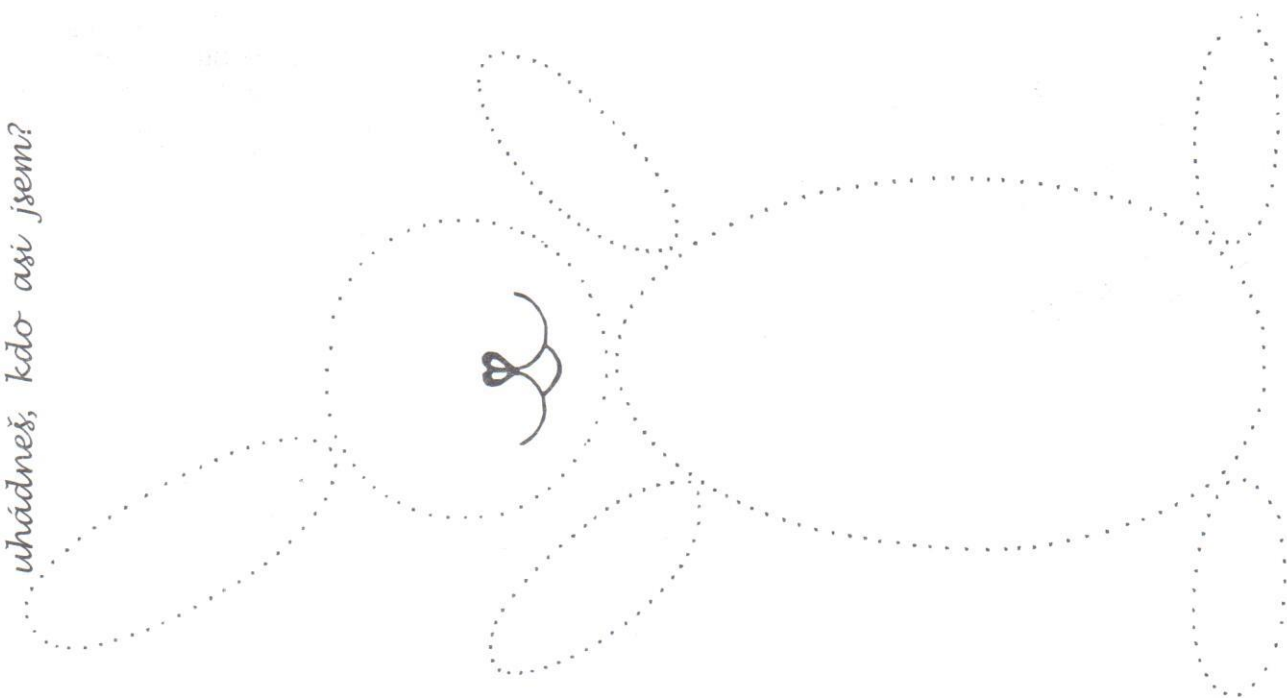

Obtáhni všechna vajíčka.

Každé vybarvi jinou barvou = poté barvy vyjmenuj .

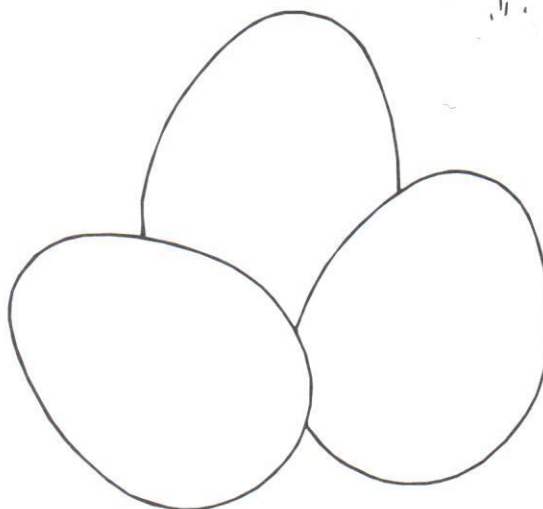
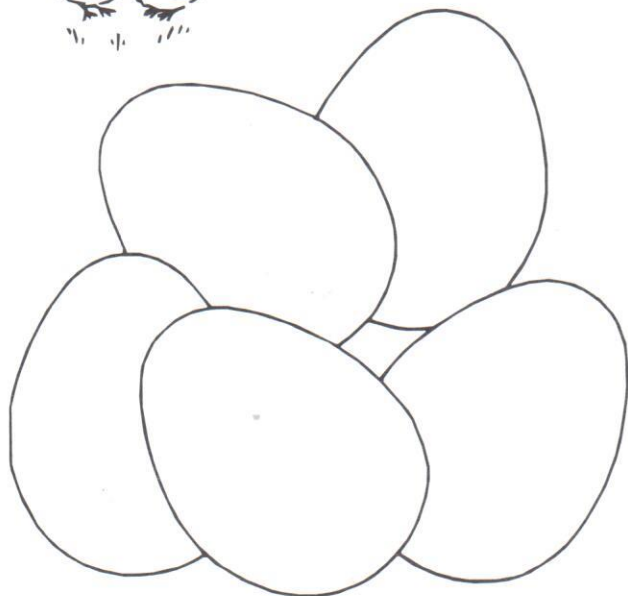
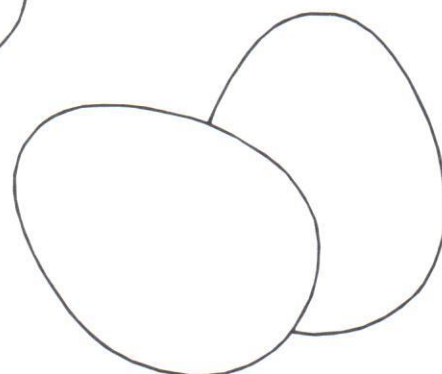
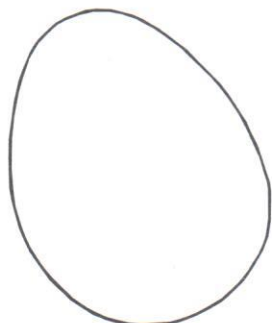
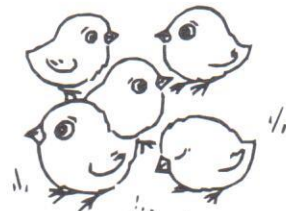
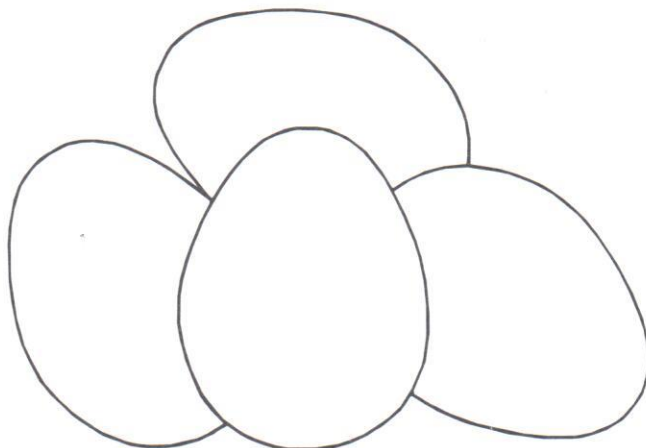
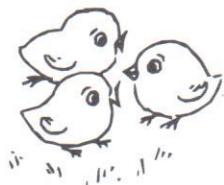

Dlouhé uši, silné zoubky,
zelí s mrkvi jsou pochoutky.
A rád běhám tam a sem,
uhádněš, kdo asi jsem?

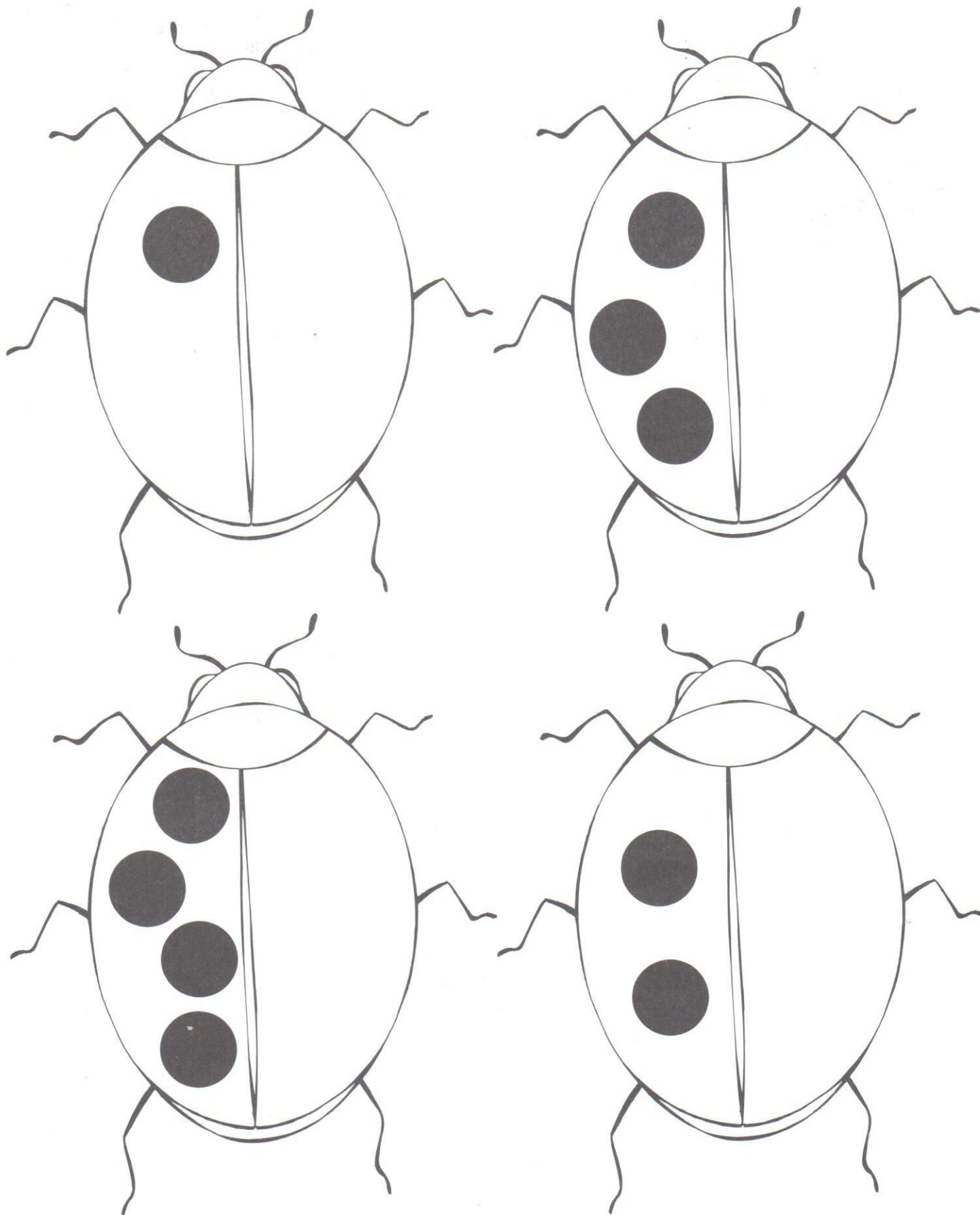

KDE SE VZALA KUŘÁTKA

URČOVÁNÍ POČTU 1-5, PŘIŘAZOVÁNÍ PODLE POČTU

Na jaře ožije celá příroda. Semínka jdou svými klíčky sluníčku vstříc, na dvoře štěbetají mláďata, v korunách stromů zpívají ptáci. I lidé jsou po dlouhé zimě veselejší a mají radost z každé změny v přírodě. Nejvíc práce mají zvířátka a ptáci - starají se o svá mláďata. Na dvoře žije kohout a pět slepiček. Jedna slepička vyseděla jedno vajíčko, další dvě, tři, čtyři, pět. Spočítej vajíčka na hromádkách. Potom spoj hromádky vajíček s tou skupinou kuřátek, kde jich je stejný počet.

Dokresli beruškám tečky tak, aby měly stejný počet teček na obou stranách (křídlech).

SLEPIČÍ TANEČEK

Text: V. Čtvrtek
Hudba: V. Bláha

1. Kou-pi-la si sle-pi-ce zbru-su no-vé stře-ví-ce. Tan-co-va-la

na dvor-ku kva-pík, pol-ku, ma-zur-ku. Tan-co-va-la na dvor-ku

kva-pík, pol-ku, ma-zur-ku.

3. Tancovala dokola, hlava se jí motala.
Urazila kramflíčky, poztrácela pentličky.
Urazila kramflíčky, poztrácela pentličky.
4. Za zrníčko pšenice prodává ty střevíce.
Bez kramflíčků, bez tkanic, nedostala za ně nic.
Bez kramflíčků, bez tkanic, nedostala za ně nic.

PÁSLA OVEČKY

Česká lidová

Mírně

Pás-la o-več-ky v ze-le-ném há-ječ-ku, pás-la o-več-ky

v čer-ném le-se. Já na ni du-py, du-py, dup, o-na zas

cu-py, cu-py cup. Hou-fem, o-več-ky, se-ber-te se všec-ky,

hou-fem, o-več-ky, se-ber-te se!